

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Dobrovicenu-Mutavci Valentina în numele inculpatului Tomșa Victor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 iunie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Tomșa Victor Gheorghe, născut la 17 septembrie 1966, originar din s. Sarata-Răzești, r-l Leova, domiciliat în mun. Chișinău, str. I. Inculeț nr. 67.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.04.2014 – 17.06.2015;

2. instanța de apel: 14.07.2015 – 21.10.2015;

3. instanța de recurs: 08.12.2015 – 09.03.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 iunie 2015, Tomșa Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, inculpatul Tomșa Victor la data de 12.11.2013, urmărind scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în apartamentul nr. 20 de pe str. Calea leșilor 7, mun. Chișinău, care îi aparține cu drept de proprietate lui Chițanu Constantin, conform contractului de vânzare-cumpărare din 09.10.2013, fără consimțământul ultimului, a schimbat lacătul de la ușa de la intrare în apartamentul sus menționat și la cerințele proprietarului Chițanu Constantin a refuzat să părăsească locuința.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Valentina Dobrovicenu-Mutavci în numele inculpatului Tomșa Victor și procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Elena Pruneanu.

3.1. Avocatul inculpatului, Valentina Dobrovicenu-Mutavci, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Tomșa Victor să fie achitat în baza art. 179 alin. (1) Cod Penal din motivul că, fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului, a invocat următoarele:

- în cadrul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit, Tomșa Victor a declarat că, a avut în proprietate ap. 20 din str. Calea leșilor 7, mun. Chișinău în perioada de timp 1996 până în anul 2003. Ulterior, apartamentul dat a fost vândut fictiv

cet. Drozdova Ludmila, după care Tomşa Victor găseşte un alt cumpărător care i-a întors banii celei din urmă. În anul 2007 pentru a nu achita dobânda la persoane fizice a hotărât să răscumpere apartamentul dat prin ipotecă, înregistrat pe numele cet. Vataru Iurie, care îi este fin de cununie. În perioada anilor 1996-2013 a locuit doar el cu familia sa în apartamentul dat și a construit anexele la apartament;

- la data de 01.10.2013 în baza unui titlu executoriu de către executorul judecătoresc Tomşa Victor a fost evacuat din acest apartament. La acel moment proprietar era Bubuioc Tamara. Despre faptul că, Bubuioc Tamara a înstrăinat apartamentul el nu știa. Toate bunurile lui personale au rămas în apartament;

- la data de 12.11.2013 a deteriorat lacătul de la ușa de la intrare a apartamentului și în baza încheierii Judecătorei Buiucani din 01.11.2013 a pătruns în apartament. A doua zi a venit proprietarul care nu s-a prezentat și nici nu a prezentat careva acte, l-a întrebat în baza la ce document a pătruns în apartament și atunci el i-a făcut cunoștință cu încheierea respectivă a Judecătorei Buiucani, iar ultimul a plecat. Peste câteva zile au venit colaboratorii de poliție împreună cu aceeași persoană care i-au prezentat o altă încheiere a instanței de judecată, prin care este anulată încheierea ulterioară. În aceeași zi, Tomşa Victor a părăsit apartamentul.

3.2. Procurorul a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Tomşa Victor să fie recunoscut culpabil în baza art. 179 alin. (1) Cod Penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- sentința instanței de fond este prea blândă, nu corespunde personalității celui vinovat, o consideră nefondată sub aspectul blîndeții pedepsei întrucît nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl prezintă inculpatul;

- instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele cazului și pericolului social pe care inculpatul îl prezintă, nefiind luate în considerație nici împrejurările de fapt în care a fost comisă infracțiunea și personalitatea inculpatului Tomşa Victor, care nu s-a prezentat nici la o ședință de judecată, știind cu certitudine că, în privința lui a fost inițiată o cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de către procuror și avocatul Dobrovicenu-Mutavci Valentina în numele inculpatului Tomşa Victor, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, instanța de fond cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dînd faptelor reținute în sarcina inculpatului Tomşa Victor încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 179 alin. (1) Cod Penal - *violarea de domiciliu, adică pătrunderea sau rămînerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțămîntul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei.*

Vina inculpatului fiind dovedită prin următoarele mijloace de probă:

- declarațiile părții vătămate Constantin Chițanu;
- declarațiile martorului Nicolae Matei;

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 04.12.2013;
- cererea privind pornirea urmăririi penale;
- extrasul din Registrul bunurilor imobile care confirmă că, proprietar al ap. 20 din str. Calea Ieșilor 7, mun. Chișinău, este Constantin Chițanu.

Instanța de apel a constatat că, în baza probelor administrate la cauza penală, cercetare în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și verificate în ședința de judecată în instanța de apel se rețin în acțiunile inculpatului Tomșa Victor întrunirea laturii obiective a infracțiunii de violare de domiciliu, exprimată prin pătrunderea și rămânerea ilegală în apartamentul nr. 20 de pe str. Calea Ieșilor 7, mun. Chișinău, care aparține cu drept de proprietate lui Chițanu Constantin.

La fel, instanța de apel a reținut ca fiind pertinente și concludente declarațiile părții vătămate Chițanu Constantin care a indicat că, după procurarea apartamentului nr. 20 din str. Calea Ieșilor 7, mun. Chișinău în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4771 din 09.10.2013, a schimbat lacătul, însă vechiul proprietar l-a deteriorat intrând în apartament nedorind să-l părăsească. Astfel, inculpatul ne având dreptul legal de a pătrunde și a rămâne ilegal în apartamentul în cauză, acțiunile acestuia au căzut sub incidența legii penale, și anume art. 179 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Tomșa Victor a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, instanța de apel a notat că, fapta săvârșită de inculpatul Tomșa Victor prezintă un grad relativ de pericol social având în vedere împrejurările și modalitatea de comitere, iar din aceste considerente instanța de judecată a apreciat că, pedeapsa penală aplicată de către prima instanță inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod Penal, sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale este o pedeapsă echitabilă, de natură să aducă atingere scopului pedepsei penale stabilit la art. 61 Cod Penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dobrovicenu-Mutavci Valentina în numele inculpatului Tomșa Victor, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Tomșa Victor să fie achitat în baza art. 179 alin. (1) Cod Penal din motivul că, fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, invocând argumente similare ca și în cererea de apel.

6. Referință pe marginea recursului ordinar declarat de către avocatul Dobrovicenu-Mutavci Valentina în numele inculpatului Tomșa Victor a depus procurorul prin care solicită a declara inadmisibil recursul, deoarece conform prevederilor art. 430 Cod de procedură penală, recurentul este obligat să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii, însă, recurentul a solicitat reaprecierea probelor ceea ce nu constituie temei de casare a hotărârilor atacate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, ținând seama de opinia expusă în referință, Colegiul

penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal, verificînd argumentele recursului, în raport cu actele cauzei și decizia instanței de apel care este recurată, constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu exigențele stipulate exhaustiv în art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de inculpat.

La fel, Colegiul reține că, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungînd la concluzia corectă de menținere a sentinței instanței de fond care este expusă desfășurat și argumentat în pct. 4.1 din prezenta decizie.

Or, în fapt, hotărîrile instanțelor ierarhic inferioare corespund tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de inculpat în apel, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, la caz, de respingere a apelului declarat de inculpat, pronunțînd o hotărîre legală.

Asupra celor constatate se impune și mențiunea că, chestiunea de apreciere a probelor dată de instanța de apel, invocată de recurent în cererea de recurs ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond și apel. Prin urmare, Colegiul penal reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Așa dar, pornind de la temeiul invocat de recurent: pct. 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul relevă că, potrivit dispoziției punctului respectiv: *„hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*, însă acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea cauzei, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de *„neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea

persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În acest aspect, Colegiul verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului constată că, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Tomșa Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal să fie justă și întemeiată.

După cum rezultă din teoria dreptului penal, latura obiectivă a violării de domiciliu include fapta prejudiciabilă care ia forma acțiunii sau inacțiunii - pătrunderea fără consimțământul victimei, rămânerea ilegală, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei.

În speță cert s-a constatat că partea vătămată Chițanu Constantin după procurarea apartamentului nr. 20 din str. Calea Ieșilor 7, mun. Chișinău, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4771 din 09.10.2013, a schimbat lacătul, însă inculpatul, fiind vechiul proprietar, l-a detereorat și a pătruns ilegal fără consimțământul părții vătămate în apartamentul acestuia, refuzând de a părăsi domiciliul la cererea acestuia, fapt confirmat prin declarațiile martorului Matei Nicolae.

În sensul dat, Colegiul penal reține că prin acțiunile sale inculpatul a realizat latura obiectivă a infracțiunii de care a fost recunoscut vinovat, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul, fără consimțământul victimei, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii poate fi diferit.

Referitor la nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Tomșa Victor, Colegiul penal o va aprecia ca fiind o tactică de apărare a inculpatului, având intenția de a se eschiva de la răspunderea penală, dat fiind faptul că, în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina acestuia în comiterea infracțiunii nominalizate.

La aplicarea pedepsei instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana inculpatei, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-i acesteia o pedeapsă echitabilă, respectându-se prevederile art. 6, 7, 61, 75 Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiul invocat de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu persistă în cauză, iar hotărîrea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Dobrovicenu-Mutavci Valentina în numele inculpatului Tomșa Victor, împotriva deciziei

Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui **Tomșa Victor Gheorghe**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la **30 martie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan